

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของจังหวัดกำแพงเพชร
ชื่อนักศึกษา	พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิตย์
รหัสประจำตัว	54B73330312
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.วิมล หอมยิ่ง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร และ 3) เสนอยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยนี้เป็นแบบผสมวิธีทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการโดยการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 20 คน จากนักบริหารระดับสูงภาครัฐ 8 คน ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร 5 คน ภาคประชาชนและองค์กรท้องถิ่น 5 คน และนักวิชาการ 2 คน เลือกมาแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการอุปมานวิเคราะห์และการตีความ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากประชากร 331,000 คน ที่เป็นนักท่องเที่ยว กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาร์โยยามาเน่เลือกโดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.875 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และตรวจสอบข้อเสนอยุทธศาสตร์ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 20 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า

1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.88) ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.89) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ ส่วนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย แผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง แผนการท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร และแผนปฏิบัติการประจำปี แต่ไม่มีแผนแม่บทซึ่งเป็นทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว มุ่งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพราะมีจุดเด่นที่จังหวัดกำแพงเพชรเป็นเมืองมรดกโลก กลไกการขับเคลื่อนอาศัยความร่วมมือของไตรภาคี คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนและองค์กรท้องถิ่น นโยบายมีทิศทาง เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ชัดเจนแต่ขาดกลไกการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เหมาะสม

2) ปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ประกอบด้วย (1) ปัจจัยนโยบายการท่องเที่ยว และ (2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โดยรวมปัจจัยนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชรมีการปฏิบัติในระดับมาก และเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านวัตถุประสงค์และประเมินได้ ด้านมีวัตถุประสงค์ชัดเจน ด้านมีความต่อเนื่อง และด้านการนำไปปฏิบัติได้ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมากและเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐ ปัจจัยการบริหารจัดการภาคเอกชน และปัจจัยการบริหารจัดการภาคประชาชน และองค์กรท้องถิ่น ตามลำดับ สำหรับตัวแปรนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย ด้านมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ด้านมีความต่อเนื่อง ด้านการนำไปปฏิบัติได้ และด้านการวัดผลและประเมินได้ สามารถอธิบายความผันแปรของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ 14.20 ($R^2 = 0.142$) และตัวแปรด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วยตัวแปรการบริหารจัดการภาครัฐ สามารถอธิบายความผันแปรของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ 9.70 ($R^2 = 0.097$) ตัวแปรการบริหารจัดการภาคเอกชน สามารถอธิบายความผันแปรของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ 16.80 ($R^2 = 0.168$) ตัวแปรการบริหารจัดการภาคประชาชนและองค์กรท้องถิ่น สามารถอธิบายความผันแปรของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ 22.40 ($R^2 = 0.224$)

3) ข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งผ่านการตรวจสอบและยืนยันข้อเสนอยุทธศาสตร์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 20 คน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญสูงสุด ประกอบด้วย (1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการภาคประชาชนและองค์กรท้องถิ่น มี 2 ยุทธวิธี คือ ยุทธวิธีการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนและยุทธวิธีการสร้างจิตสำนึกร่วมปกป้องผลประโยชน์แหล่งท่องเที่ยว (2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการภาคเอกชน มี 3 ยุทธวิธี คือ ยุทธวิธีการร่วมมือส่งเสริมการลงทุน ยุทธวิธีการร่วมมือพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว และยุทธวิธีการร่วมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการภาครัฐ มี 4 ยุทธวิธี คือ ยุทธวิธีการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว ยุทธวิธีการส่งเสริมการลงทุน ยุทธวิธีการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการบริการท่องเที่ยว และยุทธวิธีการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์อย่างมีวิสัยทัศน์ และ (4) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนและองค์กรท้องถิ่น มี 3 ยุทธวิธี คือ ยุทธวิธีการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเพื่อสังคม ยุทธวิธีการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และยุทธวิธีการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

GRAD VRU

Thesis Title	Strategies for Sustainable Tourism Management in Kamphaeng Phet Province
Student	Pongsak Phetsatit
Student ID	54B73330312
Degree	Doctor of Public Administration
Field of Study	Public Administration
Thesis Advisor	Professor Dr.Boonton Dockthaisong
Thesis Co-Advisor	Dr.Wimon Homying

ABSTRACT

The objectives of this study were to 1) study the strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province, 2) study the factors affecting the strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province and 3) propose appropriate strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province. This research was conducted using mixed methods of qualitative and quantitative research. The qualitative research was conducted by studying documentary reviews and in-depth interviews of 20 key informants composed of 8 top executives from the public sector, 5 entrepreneurs of tourism in Kamphaeng Phet province, 5 individuals from the people's sector and local organizations and 2 academicians. They were selected by purposive sampling. The data were analyzed by analytic induction and interpretation. The quantitative research was conducted by studying a sample of 400 respondents from a population of 331,000 tourists in Kamphaeng Phet province. The sample size was derived by calculations done with Taro Yamane's formula and were selected by accidental sampling. The tool for data collection was a 5 level rating scale questionnaire with a reliability of 0.875 and the data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and stepwise regression analysis. The proposed strategies were examined by the same 20 key informants used for in-depth interviews.

The research findings were as follows:

1) The strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province were, overall, were at a suitably high level. Ranked from A high to low, they were: strategies for tourism networks creation ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.88), strategies for public relations ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.89) and strategies for tourism potential promotion ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.90). The strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province were composed of a tourism development plan for the lower Northern area, a tourism plan for Kamphaeng Phet province and an annual operational plan. But they did not have a master plan for coping with the direction of tourism development in the long term. Tourism policies in Kamphaeng Phet province emphasized sustainable tourism development such as historical tourism, and cultural tourism because of the advantages of world heritage. The mechanism driving this effort utilized the cooperation of 3 sectors namely the public sector, the private sector and the people's sector and local organizations. This policy had a clear direction, targets and objectives but lacked suitable planning for policy implementation.

2) The factors affecting the strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province consisted of (1) the tourism policy factor and (2) the management factor. The tourism policy factor was, overall at a high practical level, and when the aspect were ranked from the highest mean to the lowest mean, they were: the aspect of measurable and evaluable policy, the aspect of policy clearance,

the aspect of continuing and the aspect of policy implementation, respectively. The management factor was, overall, at a high practical level, and when the aspect were ranked from the highest mean to the lowest mean, they were: the aspect of public sector management, the aspect of private sector management and the aspect of the people's sector and local organizations, respectively. The tourism policy, which included the aspect of measurable and evaluable policy, the aspect of policy clearance, the aspect of continuing and the aspect of policy implementation, explained at 14.20 % ($R^2 = 0.142$) of the variation of the whole strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province. The management factor, which included the aspect of public sector management explained at 9.70 % ($R^2 = 0.097$) of the variation of the whole strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province. The aspect of private sector management explained at 16.80 % ($R^2 = 0.168$) of the variation of the whole strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province and the aspect of the people's sector and local organizations explained at 22.40 % ($R^2 = 0.224$) of the variation of the whole strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province.

3) The proposed appropriate strategies for sustainable tourism management in Kamphaeng Phet province which were examined and confirmed by 20 key informants and ranked from the most importance, were composed of (1) strategy for management of the people's sector and local organizations comprising 2 tactics, namely the tactics for participation and the tactics for mutual consciousness to protect one's tourism sites, (2) strategy for management of private sector comprising 3 tactics, namely the tactics for the cooperatives of investment, tactics for the cooperatives of products development and the tactics for tourism networks, (3) strategy for management of public sector comprising 4 tactics, namely the tactics for tourism promotion and development, the tactics for investment promotion, the tactics for infra-structure development and the tactics for marketing promotion and visionary public relations and (4) strategy for tripartite involving the cooperation between the public sector, the private sector and the people's sector and local organizations, was comprised of 3 tactics, namely the tactics of tourism promotion and development for society, the tactics of tourism promotion and economic development and the tactics for the integration of sustainable tourism promotion and development.

GRAD VRU